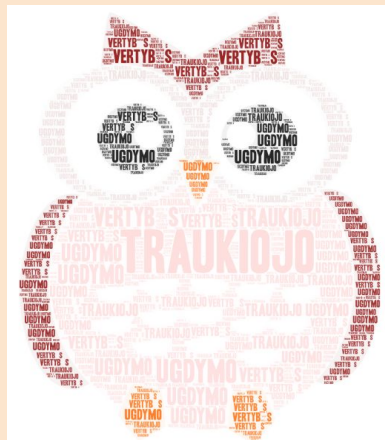
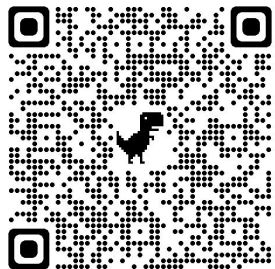

ĮTRAUKIOJO UGDYMO VERTYBĖS

Jurga Ginevičienė, 2022

MŪSŲ PROGIMNAZIJOS VERTYBĖS

Vertybės daugelyje gyvenimo situacijų yra kelrodė žvaigždė. Kai žmonių grupė sutaria dėl vertybių bendram darbui, tai suteikia pagrindą komandos darnai ar sėkmei.

1. PAGARBA

2. PILIETIŠKUMAS

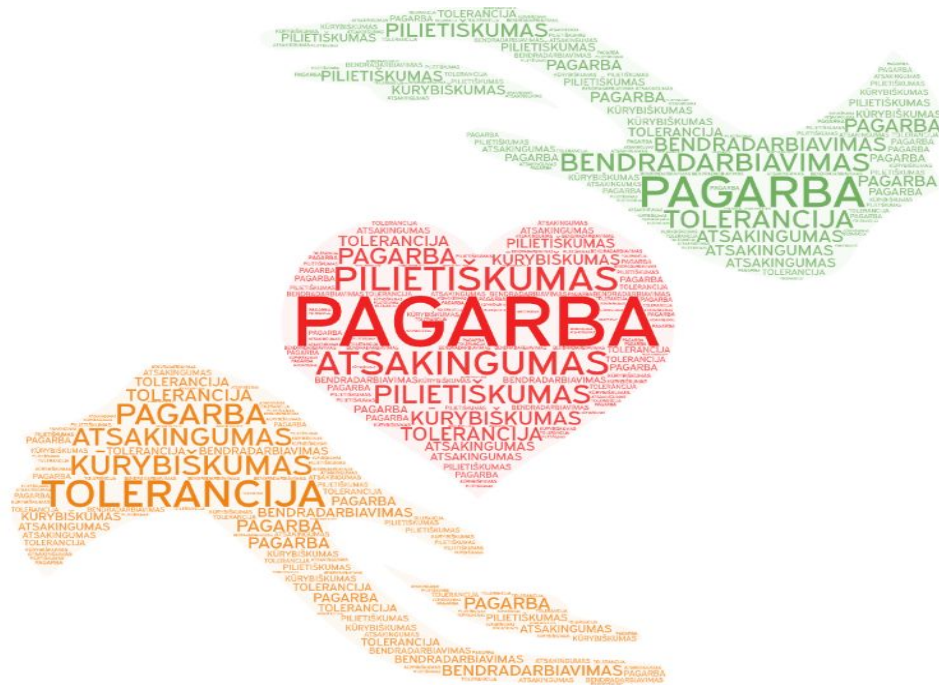
3. BENDRADARBIAVIMAS (IR PAGALBA)

4. ATSAKINGUMAS (SAŪŽININGUMAS)

5. TOLERANCIJA

6. KŪRYBIŠKUMAS

7. ATVIRUMAS NAUJOVĖMS

ĮTRAUKIOJO UGDYMO VERTYBĖS

1. ATVIRUMAS POKYČIAMS
2. PAGARBA ĮVAIROVEI IR BENDRUOMENĖ
3. OPTIMIZMAS IR TIKĖJIMAS
4. DŽIAUGSMAS IR EMPATIJA
5. PASITIKĖJIMAS IR SAŽININGUMAS
6. GROŽIS IR MEILĖ

Nuo suformuotų vertybinių nuostatų klasėje,

mokykloje priklauso didelė įtraukiojo ugdymo sėkmė.

Tyrimas.

KIEKVIENAS ŽMOGUS – VERTYBĖ

Toks supratimas būtinas, kad išmoktume gyventi kartu su „kitokiais“ , kartu gyventi įvairovėje.

Turime išmokti su jais dirbti taip, kad visi vaikai plėstų savo įgimtas galias, sukurti kuo geriausias sąlygas kiekvienam vaikui. Tai yra iššūkis, kurį turi įveikti mokytojas kartu su specialistais. Tai turi būti komandinis darbas, kad lanksčiai atliptumėme kiekvieno mokinio poreikius.

Dabar 90 procentų vaikų mokosi bendrojo lavinimo mokyklose, deja, visiems nėra pritaikytų erdvių(ypač su judėjimo negalia, regos, klausos), metodikų. Patiems vaikams trūksta pasitikėjimo.

Iki 2024 metų planuojama iššūkius įveikti, tačiau šiuo metu dar daug klausimų...Vienas iš jų ir klasių komplektavimas. Klasėse, kur yra mokinių su dideliais ugdymosi poreikiais, mokinių skaičius turėtų būti mažesnis, kad mokytojas galėtų valdyti klasę. Be to, dažnai komplektuojant klases, nutinka taip, kad vienoje klasėje yra daug vaikų su specialiaisiais poreikiais, o kitoje – nė vieno.

KELIAS LINK KIEKVIENO MOKINIO, GRĮSTAS VERTYBĖMIS

„Vaikai šiandien – tironai. Jie priešgyniauja tėvams, ryja maistą ir terorizuoja mokytojus”.

/Sokratas 469-399 pr. Kr./

1 ŽINGSNIS. BŪTINA IDENTIFIKUOTI KIEKVIENO MOKINIO STIPRYBES IR POTENCIALĄ.

2 ŽINGSNIS. PAGALBA IŠ SPECIALISTŲ. REKOMENDACIJOS.

3 ŽINGSNIS. KLASĖS VALDYMO METODAI, MOKINIO VALDYMO METODAI. BŪTINA ATRASTI TINKAMUS, KITAIP NUKENTĖS VISI KLASĖS VAIKAI, MOKYTOJO PSICHINĖ, FIZINĖ SVEIKATA... **ĮPRASTOS TVARKOS KŪRIMAS, REFLEKSIJA.**

4 ŽINGSNIS. SUSIKURTI SAVAS TAISYKLES BENDRAUJANT, LAIKANTIS VERTYBIŲ SISTEMOS. SAVO ATMINTINĖS SUSIDARYMAS.

5 ŽINGSNIS. **TIKĖTI VAIKU, TIKĖTI TUO, KĄ DARAI.**

KELIAS LINK VAIKŲ SU SPECIALIAIS UGDYMO POREIKIAIS

PATIRTIS. 3 VAIKAI SU PRITAIKYTOMIS PROGRAMOMIS, VIENAS SU SUNKIAIS ELGESIO SUTRIKIM AIS. Sau susikurtos taisyklės:

1. Susipažinti su specialistų išvadomis ir rekomendacijomis. Stebėjimo būdu fiksuoti, kaip mokiniai elgiasi vienoje ar kitoje situacijoje taikant įvairius savo elgesio būdus. Reikšti nepasitenkinimą tik vaiko elgesiu, bet ne vaiku.
2. Tuo remiantis sudaryti pritaikytas programas, jų laikytis.
3. Bendradarbiauti su vaikų šeimomis stengiantis suvienodinti elgesio taisykles mokykloje ir namie. Deja, yra šeimų, kurios ugdo vaiką netinkamai. Tada į pagalbą turi ateiti komanda.
4. Sudaryti sąlygas nebijoti klysti, kreiptis pagalbos.
5. Pastebėti stiprybes, asmeninę pažangą.
6. Užsibrėžti tikslą ir sau. Pvz., aš buvau užsibrėžusi, kad vaikas X dirbs grupėje, paisys bendravimo taisyklių. Pavyko, tik reikėjo darbo ir su kitais klasės vaikais.
7. Atkreipti dėmesį tada, kai atsiranda nors mažiausia netinkamo elgesio apraiška. Tas „mygtuko“ paspaudimas reikiamu metu, reikiamu laiku ir skatina įsijungti į veiklą bei užtikrina sėkmę.
8. Suteikti pakankamai pozityvaus grįžtamojo ryšio. Net mažiausia nesėkmė jiems sukelia begalinį nerimą, įtampą. Pagalvoti apie save, kaip išgyveni nesėkmes...

SVARBŪS DALYKAI VISIEMS

- * Naujovės ir kas nors neįprasto; Dažnai autistai to nenori – nereikia versti.
  - * Humoras, kylantis iš veiklos, bet be įžeidimų kieno nors adresu:)
  - * Smalsumas, lydimas pagarbios baimės, nustebimo ir spėlionių;
  - * Iššūkis, kai yra dėl ko stengtis ir yra ko siekti;
  - * Malonumas, kai patiriamos teigiamos gėrėjimosi emocijos;
  - * Teigiamas kito asmens dėmesys – ko gero, pati stipriausia paskata.
- Mokytojas-mokiniai. Abipusiškai.

ĮTRAUKUSIS MOKYMAS BUS SĖKMINGAS, JEI...

JAUSIMĖS VISI SAUGŪS:

1. MOKYTOJAI. Jaustis nelaimingam didelio proto nereikia. /Arnauld Desjardins/

Laimingas mokytojas – laimingi vaikai. MES TURIME IŠMOKTI VALDYTI SAVO STRESĄ.

1. MOKINIAI. Ypač autistai, patirintys didžiulį stresą.

PROFESORIUS D. SERAPINAS TEIGIA, KAD YRA VEIDRODINIAI NEURONAI, DĖL JŲ ŽMOGAUS PSICHIKA YRA PASLANKI. MOKYTOJAS GALI IŠMOKYTI OPTIMIZMO ARBA PESIMIZMO... VEIKIANT VEIDRODINIAMS NEURONAMS GALIMA „PAKRAUTI” ARBA „NUSLOPINTI” ŽMOGŲ.

1. TĖVAI. Jei tėvai domisi, įsitraukia, bendradarbiauja, padeda.

10 BŪDŲ, KAIP SIEKTI TINKAMO ELGESIO

1. Visada pateikite ir bendrą, ir detalų pamokos vaizdą, pasakykite mokiniams, ko jie mokysis ir kaip mokysis.
2. Planuodami įvairią mokymosi veiklą, dėmesį sutelkite į tris pagrindines veiklas: regimąją, girdimąją ir kinestetinę.
3. Paaiškinkite mokiniams, **kokia jiems iš to nauda**, ką jie sužinos ir ką patirs pamokoje.
4. Pamokos pradžioje paskatinkite mokinius pagalvoti, kokios sėkmės jie gali tikėtis ir kaip jie ją patirs.
5. Mokymo procesą suskirstykite į aprėpiamas dalis.

TĘSINYS

6. Suteikite mokiniams bent keturias galimybes įsitraukti į veiklas pamokoje.

7. Sužadinkite mokinių smalsumą neįprastais klausimais, elgesiu, objektais, nuotraukomis ar garsais, kurie skatintų spręsti problemas ir mestų iššūkių, pvz., atidenkite paveikslą dalimis, kaskart užduodami klausimą: “Kas tai?” arba “Kaip tai susiję su šios dienos pamoka?”

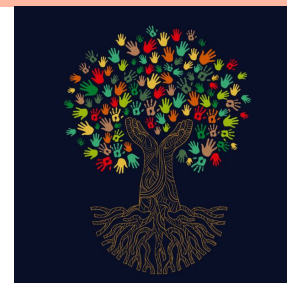
8. Pamokos pradžioje užduotį pateikite taip, kad mokiniai suvoktų, jog šioje klasėje bus mokomasi.

9. Pamokos metu reguliariai telkite dėmesį į išeitą medžiagą ir peržvelkite ją. Medžiaga turi būti suskaldyta į trumpučius, ypač didelio susitelkimo reikalaujančius, fragmentus.

10. Jei pamokos pabaigoje neišsklaidysite mokinių euforijos, iš klasės jie išeis kaip laimėtojai.

Dar vienas būdas – ĮSIVERTINIMAS < REFLEKSIJA VISIEMS. VIP

KO IŠMOKAU?

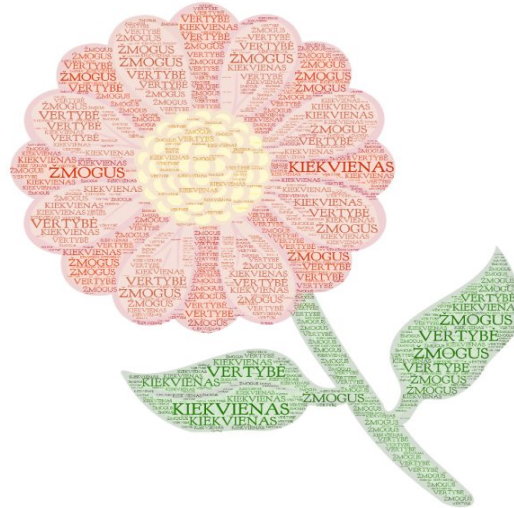
1. Rizika išmokė mane mąstyti kitaip. *Perprogramavau* save, kad mano požiūris į situaciją pasikeistų. Supratau, kad su tinkamu mąstymu galima nuversti kalnus. Tai padaryti pavyksta dažniau nei anksčiau.
2. Įgijau naujų įgūdžių ir žinių. Su mokiniais praėjau ilgą kelią(netgi dalyvavome Tolerancijos konferencijoje).
3. Įgijau drąsos.
4. Supratau, kad labai norint galima daug ko pasiekti.
5. Kokia bebūtų ugdymo filosofija, kaip bebūtų atnaujinamas ugdymo turinys,

Reikia visuomet gyvenime remtis vertybėmis, nes jos amžinos!

KO DAR TURIU IŠMOKTI?

KELIO GALO TIKRAI NEMATYTI, NES KELIAS LINK KIEKVIENO MOKINIO INDIVIDUALUS IR SKIRTINGAS. VIENO RECEPTO NĖRA.

IEŠKOTI, STEBĖTI, GEBĖTI SPREŠTI PROBLEMAS GREITAI IR LANKSČIAI, TYRINĖTI, DARYTI IŠVADAS, MOKYTIS IŠ SAVO KLAIDŲ, TIKĖTI, KAD PAVYKS, PERIMTI GERĄJĄ PATIRTĮ IŠ KOLEGŲ, DAUG SKAITYTI... IR NEPAMIRŠTI VERTYBIŲ! IR TIKĖJIMO, KAD 2024 M.M. BUS REIKIAMA PAGALBA IŠ ŠVIETIMO...

NAUDOTA LITERATŪRA

1. Anne Copley „Iššūkiai mokykloje. Kaip mokyti problemiško elgesio vaikus“. Vilnius – 2009
2. <https://www.kitoksvaikas.lt/kas-yra-autizmas/>
3. <https://www.mokykla2030.lt/>
4. <https://www.baltupiuprogimnazija.vilnius.lm.lt/wp-content/uploads/2022/02/REKOMENDACIJOS-galutinis.pdf>
5. Vilniaus universiteto Santaros klinikos rekomendacijos.
6. Specialistų rekomendacijos.

